

STICHTING VRIENDEN VAN DE

TWISKEMOLEN NIEUWSBRIEF

ERF & BIOTOOP

het ambacht van molenaar staat in de Representatieve lijst van Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid van Unesco

De
Hollandsche
Molen

Nationale Molendag
zaterdag 9 mei van 10.00 tot 16.00 uur

Met het thema '10 Jaar na de windhoos' stellen wij op zaterdag 9 mei het molenerf open voor het publiek. Met een draaiende (misschien wel een malende) molen zijn het molenerf en de begane grond van de poldermolen te bezichtigen. De toegang is gratis en met een twintigtal informatiebordjes en een foto-overzicht van de gevolgen van de windhoos 10 jaar geleden is er genoeg te zien voor jong en oud. En natuurlijk zijn wij (Marijke en Marcel) samen met een paar vrijwilligers aanwezig om met iedereen in gesprek te gaan.

Met (mogelijk nog) bloeiende fruitbomen en rondspringende lammeren rond de molen laten wij met plezier aan iedereen zien waarom wij met hart en ziel dit stukje cultureel erfgoed onderhouden en trachten veilig te stellen voor de toekomst. Zaterdag 9 mei ben je welkom!

veel bedrijvigheid rondom de molen daags na de windhoos van 18 oktober 2016

oud

Deze kortharige landgeit met de naam Hydd is heel bijzonder.

Als buitenstaanders aan ons vragen hoe oud een landgeit kan worden, zeggen wij zo'n 15 tot 16 jaar.

Op 23 maart jongstleden werd Hydd geen 15 jaar, geen 16, ook geen 17, ze is 18 jaar geworden en gaat dus nu haar 19de levensjaar in!!

De zeer oude dame heeft geen tand en kies meer in haar bek, is niet sterk genoeg meer om onderdeel te zijn van de groep en loopt nu in de boomgaard te genieten van haar oude dag. Enigszins stram lopend houdt ze door het gaas heen wel contact met de andere geiten.

kortharige landgeit Hydd, geboren op 23 maart 2008 verblijft als zeer oude dame in de boomgaard en heeft het nog reuze naar haar zin

Met haar lippen trekt Hydd dit voorjaar het frisse opschietende groen als fluitekruid en kleefkruid uit de grond, krijgt ze natuurlijk ook dagelijks een portie geitenbrok als ook geraspte appel of wortel. Om haar stramme gewrichten wat soepel en pijnloos te houden krijgt Hydd 's morgens ook een hoeveelheid druppels van het zogenaamde Pijnmix, een kruidenmengsel.

Er zal een moment komen dat ze niet meer kan of wil eten, of niet meer kan gaan liggen of staan omdat haar pootgewrichten het niet meer toelaten. Op zo'n moment gaat haar kwaliteit van leven zodanig achteruit dat wij de dierenarts zullen laten komen om haar in te laten slapen. Maar vooralsnog mag en kan ze het voorjaar en wellicht de zomer van 2026 nog meemaken.

jong

Eind oktober vorig jaar hebben wij 5 van onze landgeiten laten dekken door een landgeitbok.

Op 25 maart jl. heeft landgeit Akke Mooi als eerste 2 mooie geitlammeren geworpen in de stal. Ook al hadden wij fraaie voorjaarsdagen in maart, tijdens de geboorte van deze kleine viervoeters kwamen de regen- en hagelbuien, in combinatie met flinke windvlagen, met regelmaat over de stal heen. Maar zoals de foto laat zien, in de stal was het goed toeven.

Nadien hebben nog 3 geiten fraaie lammeren gekregen. Er lopen nu 7 lammeren in de wei. 1 Geit loopt, bij het ter perse gaan van deze nieuwsbrief nog met een dikke buik. We zijn benieuwd naar haar kleintjes.

landgeit moeder Akke Mooi met haar 2 lammeren. De foto is genomen de dag na de geboortes. Namen hebben we de kleintjes nog niet gegeven, we wachten even hoe de karakters zich ontwikkelen

De geiten en bokken van het zeldzaam huiskierras 'De Nederlandse Landgeit' die wij rond de molen en in natuurgebied De Lange Bretten hebben lopen, staan geregistreerd in een landelijk register. Met hun stambomen in het register van de plusminus 3000 landgeiten in Nederland, heeft men een redelijk compleet overzicht van het wel en wee van dit ras.

Ook wij hebben een goed overzicht van de afstammelingen van onze huidige groep. Omdat geit Hydd met haar zeer hoge leeftijd nog steeds rond stapt is het best interessant om haar stamboom op een rij te zetten. Zie hieronder.

vader van Hydd is de 100% Engelse bok Evan†

moeder van Hydd is Fili van het Lujendijkje†, 75% NL, 25% Noors

Waarom hebben geregistreeerde landgeiten een stalnaam? Stalnamen worden gebruikt als toevoeging achter de roepnaam van geiten en bokken. Dit vergroot de herkenbaarheid van de dieren en de fokker. En bij de geboortemelding en registratie van dieren helpt de stalnaam om nakomelingen te herleiden naar een specifieke fokker of stal. De geiten die bij de Twiskemolen worden geboren hebben de stalnaam 'van het Lujendijkje'.

Hydd, met de volledige naam: Hydd van het Lujendijkje, is geboren in 2008

oudmoeder

Hydd heeft in de loop der jaren 7 lammeren ter wereld gebracht waaronder in 2010 Jasna van het Lujendijkje †

betovergrootmoeder

Jasna † heeft in de loop der jaren 8 lammeren ter wereld gebracht waaronder in 2013 Merel van het Lujendijkje

overgrootmoeder

Merel heeft in de loop der jaren 7 lammeren ter wereld gebracht waaronder in 2018 Spreeuw van het Lujendijkje

grootmoeder

Spreeuw heeft tot op heden 2 lammeren ter wereld gebracht waaronder in 2021 Akke Mooi van het Lujendijkje

moeder

Akke Mooi heeft voor het eerst, op 25 maart jl. 2 lammeren ter wereld gebracht

Deze 2 lammeren hebben bij het schrijven van de nieuwsbrief nog geen namen gekregen. De bloedgroep van deze lammeren is:

- 72,85% Nederlands
- 25% Engels
- 1,76% LG (= Landgeit, herkomst onbekend)
- 0,39% Noors

Ringslangbroeihoop

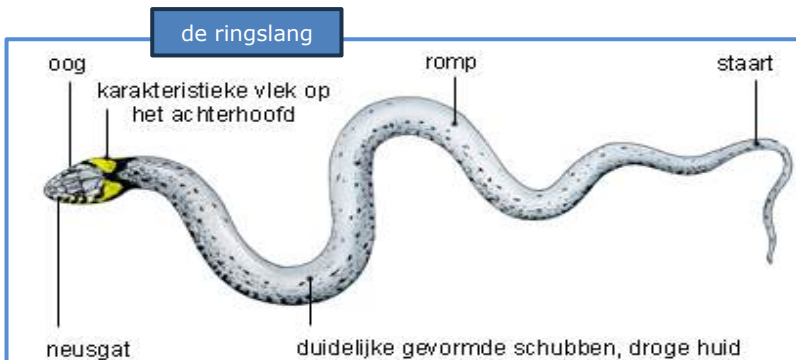
Het doel van begrazing met een kudde schapen en geiten is het vergroten van de biodiversiteit in een gebied. Daarom wordt in de herdersopleiding ook aandacht besteed aan andere dieren, bijvoorbeeld de ringslang. De ringslang komt oorspronkelijk in Nederland voor en is op het moment een zeldzame soort die wel wat hulp kan gebruiken. Aldus IVN-Twiske is de slang hier gezien. Om de slang te helpen zich voort te planten, heb ik een broeihoop gemaakt in de biotoop.

De hoop bestaat uit takken die tijdens de natuurwerkdag op het eiland ten zuiden van de molen zijn gezaagd, mest van de koeien en paarden van de Marsen en gemaaid riet uit de biotoop. Dit alles besproeid met water. Door de zon gaat het geheel broeien. De ringslang kan de eieren in de broeihoop afzetten die door de warmte vanzelf uitkomen.

opbouw broeihoop:
1: takken, 2: mest, 3: maaisel

De ringslang heeft een gele ringtekening bij de kop, eet padden, kikkers en soms ook visjes en muizen. Jonge ringslangen eten slakken en wormen. Voor de mens is de slang niet gevaarlijk, is niet giftig en laat zich weinig zien.

Mannelijke ringslangen zijn zo'n 90 cm, vrouwelijke 120 cm. Ze kunnen tussen de 7 en 9 jaar oud worden. De ringslang overwintert van oktober tot maart in de grond, onder planten, boomstronken, holle bomen of stenen.

De ringslang jaagt in moerassen, natte graslanden, laagveengebieden en broekbossen. Belangrijk is dat er voldoende schuilplaatsen bij het water zijn en plaatsen om te zonnen.

hooi

Tot een paar jaar geleden kregen wij het hooi in kleine baaltjes aangeleverd van onze burens, zorgboerderij De Marsen. Ook al was het hard werken, het verzamelen en stapelen van de baaltjes was met een grote groep mensen altijd een gezellig en verbindend evenement. Met de komst van efficiëntere machines zijn de kleine rechthoekige baaltjes ingeruild voor veel grotere ronde balen, niet gebonden met touwtjes, maar omwikkeld met plastic.

tot 2023 verzamelden wij in Het Twiske, samen met zorgboerderij De Marsen het wintervoer voor de landgeiten in kleine hooibaaltjes

Waren de kleine baaltjes nog redelijk goed te tillen met een gewicht van ongeveer 20 kg, de grote ronde balen bevatten zo'n 15 baaltjes en zijn dus alleen met zwaar materieel te verplaatsen. We hebben 3 jaar geleden de hooiberg omgebouwd zodat daar een grote ronde baal in kan worden gerold.

Het aanleveren van een grote ronde baal heeft een spannend moment; als de grote ronde baal met een vorkheftruck op de dijk wordt afgeleverd, moet de ronde baal voorzichtig de dijk afgerold worden.

Dat gaat al jaren goed, maar laatst hadden we toch niet helemaal de controle over de honderden kilo's wegende baal, die vervolgens zo ver doorrolde de polder in dat de baal te water ging.....

Gelukkig kon het beheer van Het Twiske de baal van ruim 300 kg met een tractor aan land trekken. Met dank aan de boswachters.

Met de 11 landgeiten rond de molen hebben wij jaarlijks 8 tot 10 grote ronde balen nodig om de geiten in de winter van voldoende hooi te voorzien.

Bij het schrijven van deze nieuwsbrief, eind maart, schiet het groen al de grond uit en lopen de viervoeters al lekker in de molenbiotop te eten van het eerste frisse groen. We zien dan ook dat de hooiruiven minder snel leeg raken.

foto rechts: de hooiberg heeft nu een grote openslaande deur waar de omvangrijke hooibaal naar binnen gerold kan worden. Bij de baal op de foto is het zwarte plastic reeds verwijderd

overgang der seizoenen

Dit jaar is begonnen met in de eerste maanden veel weerswisselingen; vorst, sneeuw, storm, regendagen en zelfs bijna zomerse temperaturen met stralende zon. De foto's hieronder zeggen genoeg.

januari: best wel winters

februari: veel snoeiwerk te doen

maart: warme dagen met veel vroegbloeiers

april: komst van divers nieuw leven op het erf van de Twiskemolen

herstel molenmodel

Het modelmodel De Grenadier wordt door 2 molenaar-tjes in spe nog steeds gebruikt als oefenmolen. Er gaat natuurlijk wel eens wat kapot en daarom moet er zo nu en dan geklust worden. Met 2 volwassenen op de balie laat het zien dat het een zeer degelijk gebouwde model is. We hopen deze zomer de speelmolen (tevens zomerhuis van onze kat Thyson) een goede schilderbeurt te geven.

moestuin

het voorjaar is dé tijd om intensief bezig te zijn in de moestuin

het tuinplan is door Marijke aan het einde van de winter alweer volledig opgemaakt

donateurs

Ben jij al vriend en/of donateur van **Stichting vrienden van de Twiskemolen, erf en biotoop** ?
Wij hebben je hulp hard nodig !

de stichting heeft een ANBI-status

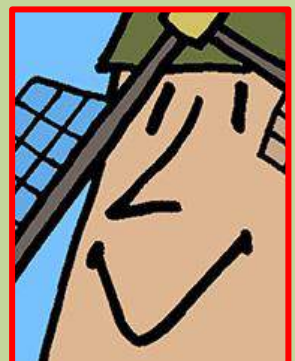
Algemeen Nut Beogende Instelling

ANBI

Omarm met ons het cultuurhistorische erf en de biodiverse molenbiotoop rondom de eeuwenoude poldermolen. Steun ons in het onderhoud, behoud én de ontwikkeling van dit pareltje in de regio.

Ga naar <https://www.twiskemolen.nl/stichting-vrienden/>

Of maak je bijdrage over naar bankrek.nr.: NL53 TRIO 0320 1046 13 ten name van *Stichting vrienden van de Twiskemolen, erf en biotoop*. Vermeld graag of je een eenmalig bedrag doneert, of een jaarlijks terugkerend bedrag.

steun jij ons ook ?